

REDACTOR RESPONSABIL
IUSTIN ARDELEAN.

REDACTIUNEA :
Strada-domnescă (Uri-utcza 19).

Ese tot in a doua duminică.

PREȚUL:

Pe 1/4 de an 2 fl.
Pe 1/2 de an 4 fl.
Pe un an 8 fl.

Cătră „Vulturul“ român.

(Gratulir dela jidani.)

Frunză verde de tutun
Avuđit noi veste bun,
Că la Vărade-Oraş,
Se nascut un Rumunaş.

Se nascut la frate nost
Care «Vultur» numit fost,
Şi cu zona noi vinim
Dela Peşt sē grătulim.

Şi la tine noi sa dus
Vorbe bun şi cinste sus,
Şi un şticie de răchiu,
Ca sē bei să sari călchiu.

C'am şciut că placut fost
Şi la murit moşu vost ;
Moşu-tou fie ertat,
Fost la noi bune fortat.

De chind el focut murit,
Noi la el tare jelit,
Che fost om voţat şi cult,
Şi avut parale mult! . . .

Noi jidani avuđit roū,
Che «Vultur» nu-i moşu soū
Che ai gheră ascuţit
Care taie cum cuţit.

Şi aveţi un clonţă mari
Care prinde om la nari!
Şi ai aripi la cinci coţi
De se sparii ómeni toţi.

Şi sboresce sus la pom
De se sparii reu la om,
Şi umbli din sat in sat,
Cum şi chinele turbat.

De asta vinit şi noi
Se prindem forţaţi cu voi,
La olaltă fim iubit
Cum şi moşul toū murit.

Noi la «Vultur» jos plecam,
La tine tare rogam,
Că cu clonţ se nu loveşci
La capite jidoveşci! . . .

C'om cinsti «Vultur rumun»
Cu răchie bun de prun,
Şi rugam cu toţi jidani:
Treiasche «Vultur Romani»! . . .

prin Don Ramiro.

Aşá paşeşce cine tot curisěză.

Isac Schidóla îi este numele dnului aceleuia, cu care s'a întemplat istorióra acésta. Domnia-sa e altmintrea fecior brav, născut geniu, care tot cécă după atare slujbă bună, dar nu pré póte aflá; damelor le fórte place de el, deórece-i copil frumos si schitaş: dar cé mai mare virtute a sa este, că face mereu la dătorii. (asta încă nu-i virtute), dar acea, că până-n veci nu solveşce nimica din ele (no, asta-i virtute).

Odată, într'o după-améđi se preumblá eroul nost prin promenadul central a Orăđii-mari. Paşeşce mereu, maestos, mareş şi falos, ca şi cum el ar fi principele de Wales, séu barem in asemenea rang. Amicul seu cel mai bun, Lisandru Svêrluga erá tocmai cu el, adeca impletit cu el de braţetă.

— Ai, vai frate Isac, ce te dore şi ce nēcaz ai? eşti fórte făr'de voie.

— O amice, chiar că nū sum dispus, sum in doliu. Pentru điuva de ađi mi-a trecut tótă voia. Inchipuieşce-ţi numai: astăđi n-am fost citat nicăiri; de ce se mē rid astăđi, când chiar nici o judecătorie nu mē judecă la solvirea atăta şi atăta capital, procente, spese de proces etc. in *contumatiam*.

— Ah! Chiar acesta e lucru de admirat.

— Asádară? Numai acea mē mângăe, că asta nū va durá mult, acesta-i lucru momentan.

Máne iară sē incepe viaţa mea veselă.

— D'apoi ce vei să faci?

— Parbleu! ce sē fac? datorii, decă se póte.

— Cum aşá, că tu n'ai nimic?!

— Tocmai pentru acea . . . Ah! ni ni! Nu veđi dama acea divină?

— Unde, unde?

— Acuma trecū pe lângă noi. O, cât e de admirabilă. Ce ochi! Numai o astfel de frumşeţá a putut naşce primul vers liric, de amor! O, numai despre

o frumseță astfel a putut cânta melancoliei troubadouri a evului romantic! Côtă, s'a uitat înderept după mine. Să ne grăbim. De loc dispăre într' atâta popor.

— Stai pe loc frate Isac; ai minte?

— Din contră: n'am minte, decât ved o asă frumseță, de loc 'mi las mintea prin vânt.

— Dar' ce ai de cuget?

— Se o urmăresc.

— Inzēdar te vei osteni.

— Posibil.

— Frate Isac! Cugetă-te la judecătoria, la procesuri . . . iară te vei băgă in datorii și iară vei deveni dator la tótă lumea . . . apoi, da decât 'ți va pică in cale atare unchiu séu atare mătușă bogată, care-și va testa averea ție, așadară pentruce o intabulezi nainte?

— Mergi in trebă-ți cu sfaturile. Lasă-mă!

— Eu aș mai vré să merg cu tine . . .

— Nū, nū . . . Côtă, iară a privit spre mine. Pe onóre, asă ochi are, că acuș . . .

— Nono! Un astfel de lucru să incepe totdeuna cu epistolă amorosă, si să fineșce totdeuna cu colă timbrată.

— Ah! Pe onóre! iară-mi surise. Nu m'am inșelat, sum sigur. Muierușca acésta e demnă de adorat. De sigur trebuie să fie atare nevastă tēneră, dar' fôrte plăcută și frumósă, dóră chiar acuma vré să se despartă de bărbat . . . Côtă, cõtă; fi poți ceti din ochi că bărbatul ei nu-i acasă, și că deun an e cununată . . . nevasta se ureșce singură acasă și de acea se preumblă p'aici . . . Ce lucru romantic, ba mai mult: un roman intreg, al căriua erou voiu sé fiu eu! Nesmintit trebuie să vorbesc cu ea. Îi voiu dice: «Dómna! te iubesc.» Ah! m'a auđit. Î-și întórce capul și zimbeșce. Servus Lisandre!

— Servus frate! Eu voiu ședé pe atare bancă naintea ospētariei până-ce-ți intorci tu róta bolunđilor.

Isac se luă după necunoscuta și o agraieșce cu o impertinență:

— 'Mi pare că a-ți auđit dómna ce am fost đis mai nainte? Mă iertați, dar nū m'am putut tainui simțemintele.

— Drept-e dară? d-ta mă iubeșci? că încă nici nu mă cunoșci.

— Oh, dară nū! Vē cunosc de un bun pătrar de óră, ți-am admirat rosele obrazului, și privirea d-tale m'a fulgerat cu totul. Te iubesc, oh, și asta sum gata de o a-ți chiar și documentă

— Oh, decât m'ar fi permis a cere document, decât aș puté cere hypotehca amorului d-tale.

— Dómna mea, m'aș simți fericit. Porunceșce!

— Bine-i domnul meu, așadară vorbesc sincer. D-ta numai de un pătrar de óră mă cunoșci, dar eu pe d-ta, ah! de mult, de mult te cunosc. Ba încă-ți mărturisesc — că fôrte de mult te cerc.

— Oh, scumpa mea dómna!

— Aș'avé mare lipsă de o binefacere.

— Porunceșce ingerule dulce! Sum gata de a-ți aduce chiar și planetele de pe ceriu, de a-ți indeplini ori și ce poftă.

— Bărbatul meu, tyranul, nū vré să-mi dee 50 fti de cari am pe séră o lipsă fôrte mare.

— Lucru bagatell, dómna mea, numai atâta?

— Te asigure domnul meu, că séu ți voiu da înderept banii acestia, séu atare lucru de o egală valóre.

— Oh, adorata mea dómna, ce d-ta mie-mi promiți, ajunge mai mult decât ori și ce sumă.

— Domnul meu, eu ți-am promis un lucru de o egală valóre.

— Iată dulce inger, aci-ți dau 50 fti. Așadară dómna mea, pe séră vom ciná la olaltă?

— Ah, domnul meu, neșciind de sigur, că puté voiu vorbi ađi după améđi cu d-ta, ți-am fost scris o epistolă . . . iată-o, placă epistolă acésta . . . ce ți-am promis cu vorba, vei aflá in epistolă . . . aplecăciune!

— Pân' la revedere scumpa mea, pân' la revedere!

— Mă recomēd domnul meu! Nū te uita a-mi ceti epistolă.

Cu acésta să depărtă și dispărū printre ómeni, iar Isac să grabi spre locul unde-l așeptá amicul seu Lisandru.

Ajungând acolo, fãlos scósé epistolă din busunar.

— No veđi amice, ce-ți face omul frumos și isteț? Am cucerit! Iată epistolă, citeșce-o! — Numai 50 fti a cerut dela mine ingerul lui Dumneđeu, imprumut — și șci ce mi-a promis? Pentru 50 fti o egală valóre. Oh, ce modestie! Ca și cum s-ar puté plăti amorul ei.

Iar Lisandru așá se dete la ris, in cât tótă strada privé spre e'.

— Frate Isac — hahaha! — șei tu cine a fost dama aceea? Nevasta cismașului Căptoiu, care te a făcut acuma de ai solvit cei 50 fti cu care ai fost dator bărbatului ei . . . iată: aci-ți este și cont'a în epistolă.

Isac tot negri de mânie și dise:

— Ce? eu am solvit dătorie? Absurdum!

Aguila.

In ospetarie.

Óspele: Ce-i cauza, de friptura de ađi e cu mult mai mică decât cea de eri?

Ospetarul: De sigur va fi fost vaca, din care s-a tăiat friptura acésta, cu mult mai mică decât cea de eri! . . .

Scrisóre rea.

— D-le redactor! Cine a scris articolul de eri in óia d-tale despre praful de pușcă fără de fum? N'am înțeles din el nimica!

— Acela l'a scris dl Dr. Parânga.

— No, așa rea scrisóre are, de nici tipărită nu o poți ceti.

Aprețiere nimerită.

Femea: Auđi bărbate! Hortensia nóstră in decurs de 7 luni a făcut un progres strălucit in fortepian. Minunat jócă pe el! Ascultă numai!

— *Bărbatul:* Așadară ea are să devină o económă fórte bună.

Femea: D'apoi să veđi pe Mariți, ce bucate gustu-óse șcie găti!

Bărbatul: Apoi ea are să devină o damă de salon, de cele fine.

Sfat bun.

Cerșitorul: Dnul meu, fi milostiv! N'am mâncat de trei đile nimica.

Domnul: O sërmanule, mergi la cutare medic, dóra-ți va da ceva picături, ca să-ți vină apetitul.

In prinsóre.

Doi hoți erau inchiși la olaltăintr'o celă a temniței. Unul pentru că furasé un orologiu, iar celalalt pentru că furasé o vacă.

— Câte óre sunt? — întrebă cel ce furasé vaca.

— Este tocmai tēmpul mulgerei respunse cel cu orologiu.

Din geografie.

Invetătorul: Spune-mi fiule, câte-s cele cinci părți a lumei?

Școlarul: Trei, anume: rēsaritul și apusul.

Echou după alegeri.

Cu puterea argumentelor Manlichereșci și a răchiei amestecată cu vitriol jidovesc și patentata națională magiară, guvernul profanat de sine însuși cu numele de «*liberal*» a dobândit și de asta-dată majoritatea in parlament. Dar nici nù puté fi altcum. Décă luăm in considerare, că in Ungaria sunt mai multe naționalități, cari trăesc in concordie perfectă (ca cănele cu măța). atunci indată ne vom convinge, că spre a amalgamisá mai multe elemente diferite de olaltă, cum sunt naționalitățile din Ungaria, trebuie séu un geniu, séu o putere enormă chemică, séu un Szapáry. Nù đic, că in Ungaria n'avem genii, dar un Szapáry șciu de sigur că avem. Șciu de acolo, că a fost in stare să adune niște indiviđi, despre cari să đice că sunt deputați și cari đic inșiși că: «*suntem ablegați*» și cari șciu de sigur, că ei vor formá in dietă o majoritate.

Dar noi românii încă șcim, că partidele magiare sunt așa de cohezente intré sine, ca si bobul cu păretele. Partida liberală, astăđi esplodezá contra Rusiei, partida asá numită 48, mâne, esplodezá contra Austriei, poimâne contra jidanilor și după aceea, declară resbel contra Chinei (acésta încă o șcim, că magiarii au la acésta drept veteran).

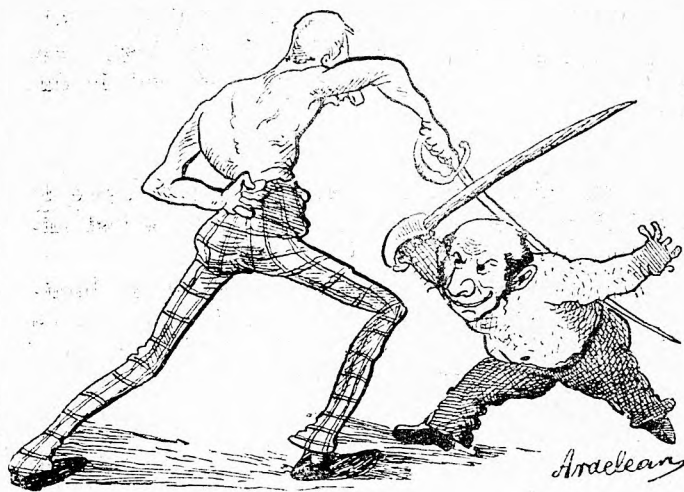
Eu socotesc, că sub cuvēntul deputat trebuie séu înțelegem așa omeni, pe cari poporul îi trámite la Budapeșta ca să le facă legi. Nu șciu, că pe deputații aleși (pardon! denumiți de cătră guvern) in anul acesta, óre poporul i-au trámis la dietă, deóre-ce dintr'o sută numai unul este recunoscut de cătră alegători. Dar și despre acela-i convins poporul, ca și și despre ceialalt, că nu merge la Peșta ca să astupe cu atare lege bună golul legislațiunei nóstre, ci ca să destupe uiegile cele pline cu schampagner etc. Șcie poporul și acela, că la Peșta capătă deputații bani ca să aibă cu ce banchetui si ca să aibă cu ce să-și cumpere iară voturi peste 5 ani. Deci, consequența logică este, că poporul trámite la Peșta deputații pentru acela, ca să adune bani pentru alegerile următoare și ca să strige «*Éljen!*» Ar trámite poporul așa numit «*român*» și deputați de român la dieta diu Peșta, dar' nu-i trámite dintr'acela simplu motiv, că românii adeverați séu nu șciu, séu nu vréu să strige: «*Éljen!*»

Cu alegerile din anul acesta încă s-a întēplat mórte, mai ales din partea partideilor *patruđeci și opt*. Nici nu-i mirare! Au dóră popórele asiatice nù sacrifică đeilor lor cu ocasiunea sērbatorilor mai mari oi, boi, cai, măgari, ba chiar și suflete de om? Cum să nù sacrifice dară și ei pentru đeul lor Coșut?! E drept, că aici suntem creștini, insă decă șcim, că lucrul acesta s-a întēplat in Ungaria, atunci ne apare de lucru fórte natural.

*

In Ungaria sunt patru partide unguereșci: cé guvernamentală, compusă din jidovi; cé națională — apponyistă, compusă din magiari și israeliți; cé ugronistă,

compusă din ovrei, și din Ugron; cé patruđeci și opt-istă, compusă din jidani și magiari. Alte partide nù sunt in dietă. Aceste se blastemă, se batjocuresc și se insultă pentru fericirea țerii. Iar când vr'unul dintre ei argumenteză pré tare, atunci tot pentru fericirea țerii fac astfel:

E de insemnat însă, că tóte aceste le fac tot numai pentru fericirea țerii.

Pre Péchy l'a alungat Szapáry. Altmintrea niçi nù ar mai fi avut ce cerca acolo, deóre-ce Károlyi Gábor nu mai e deputat, și așa bētránul Péchy nici n'ar fi avut de lucru in dietă. Eu aș recomēnda de președinte pe rabinerul din Peșta, și atunci ar puté fi convins Szapáry, că tótă dieta i-ar sta la dispoșiție.

Décă Szapáry vré, ca sē nu-l mai macereze opoșiția, atunci substérnă in continuu proiecturi de legi contra naționalităților, — de sigur va trece și opoșiția in partída sa, și atunci s-ar preface diu două partide — ca și prin amalgamisarea chemică din două elemente unul, — un monștru cu pinteni in vârful urechilor, și cu pénă de gruhă la călchie.

Cé mai mare bucurie — pe timpul alegerilor — au avuto jidovii, că ș-au putut vinde vitriolul și cé mai mare perdere a avuto cassele, că au remas góle. Bietei țeri e tot atâta, șcie ea pré bine și s-a și de-dat cu acēsta, că casa ei (casa dietală) a devenit cojniță de humbari, că sacrul for a legislațiunei a devenit un dormitor séu un inștitut de muș-surđi.

Muciu Scevola.

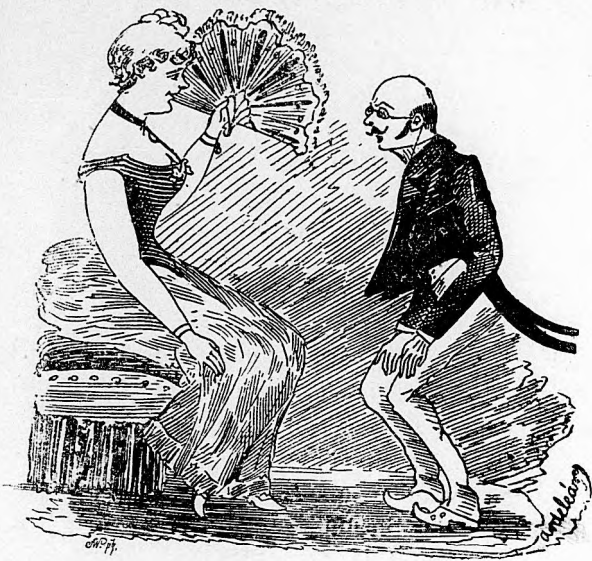
BACȘIS.

O madamă cam cochetă dintre cele mai galante,
Merge intr'o pravaliă, sē-și cumpere diamante;
Și o prîmșce afabil istețul comerciant,
El șci vorbí cu damele, delicat și amusanț:
Ce vē este cu plăcere, ce doriți mândră madamă?
Ceva bijuterii scumpe, pompósē débunăsémă?

Avem aurarii fine, credeți-mē dómná dragă
Inele cu petrii scumpe, avem garnitura 'ntregă
Cu diamante brilante, nu le póte bágá vina,
Nici maiestatea sa regina din Cochinchina.
In speranță, țiec dama, se fiu deplin mulțemită.
Am ales și eu, veđi bine, firma cé mai renumită;
Nu vreu sē mē lingúșesc prin complimentele mele,
Vē roz dați-mi se-mi aleg nișce cercei și inele
Dintre cele mai frumóse, și ce se ține de preț —
Este lucru secundar! . . . Neguțetóru isteț
Aduce nainte damei cu nespúșă bucurie
Bijuterii prețioșe de prima categorie. —
Alegēnduși trei inele și-o parechie de cercei,
Intrebă: cá ce costéza? Prețul o mie de lei!
Bine — respunse madama — nù dubitez o clipită
Despre calitatea lor, o mie de lei merită;
Dispune unui baiat cu minte mai ințeléptă,
Care să vină cu mine in birja, ce me ascéptă
Aci lângă pravaliă Sosind acasă la mine
I voiú rafui tot prețul, așa precum sē cuvine!
Mergi baiete cu madama, dóră vei fi norocos,
Sărută mâna madamei se-ți dee bacșis frumos!
Și madama cu baietulu mergend la o spițeria
Vorbi secret orecaruii maiestru de chirurgia:
Am adus un baietandru, cei cuprins de nebunia
Și réu sufere sermanul de ceva melancholia . . .
Baietulu meu câte-odata simțesce mare furóre,
Are nișce idei fixe . . . și țiec că-i sînt datóre
Cu ceva suma de bani, — dar eu voiesc cá se-l scap
Orecum, de vei potea, scote-i grelușii din cap!
Și ți voiú fi deobligata cu multa recunoscînța. . .
la bacșis de țiec lei. . . Fă ce va fi cu putință. . .
Face semn din ochi madama cu tota faciarnicia,
Indată, țiec chirurgul, ii voiú solvi datoría, —
Auđitai mei baiete? Tu mai ascéptă puțin,
Pentrucă domnul acesta te va rafui deplin!
Spune stēpánului teu de la mine salutare,
Madama misteriosa, țiecnd acestea dispore. —
Mai tărđiu țiec baietulu, domnule va fi consult,
Se mi rafuiesci datoría, nu pot așcepta mai mult. . .
— Dóre-te capul baiete? Simțesci ceva tulburare?
Déca-ți voiú slobođi sânge, vei mai avé alinare. . .
Atunci respunse baietulu, cu voce cam desperată
Domnule vrei se glumesci, séu ce pozná blastamată?
— Ia prindețimil cu forța țiec clienților sei,
Cari-l hațese pre baiet de mánuri și de picióre,
Baiatul nu ore se steie, și se umple de furóre
Dar chirurgul nu cedéză până nu-i slobođe sânge
Și nu-i pasă cá baietulu se svirgoleșce și plânce,
Și finind chirurgul țiec: »fi baiete liniscit,
Și poți merge cătră casă, cá esti deplin ráfuit,
Cuget, cá nu vei pretinde mai mult mii'a cea de lei.
Acum sau imprasciat din cap toți grelușii tei!
Veđendul stēpánulu seu ce fel de bacșis primise
Necunoscând rezultatul, neguțetóru surise. . .
Dar sciind pacalitura, de șgirciuri sē torturasē:
»Vai! madama cé frumósă, ce frumos condeiu ne
trasă!»

Ipsylon.

I N B A L.

— Permite-mi d-nule Nuprégras, dar fiindcă nu ai jocat cu mine 'nainte de pauză, acum după pauză nu voi juca cu d-ta.

— Scusați-mă domnișoră, dar 'nainte de pauză cu nimeni n'am jocat, deore-ce n'am avut mânuși.

P o p a și e x - d a s c ă l u l .

— Cum ai cutezat d-ta invetătorule să bei răchie în sfânta biserică ?

— O, d-nule părinte, că nu am beut-o eu totă, ți-a mai rămas și d-tale.

*

— Me scote din flegmă afară, invetătorule, că d-ta de câte ori ții predică, totdeauna ești afară din biserică. De ce faci acea ?

— Mă iartă d-nule părinte, dar totdeauna mă uit a-mi duce pămucă pe sama urechilor.

*

— Ce ții invetătorule și cui crești ? Sfânta scriptură ție, că : *omul este creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu*, iar filozofii ție, că : *omul își are originea dela maimuță*.

— Dapoi, d-nule părinte, eu ca și un creștin bun, trebuie să cred Sfintei Scripturi ; dar însă, decă mă uit bine la d-ta, atunci ție, că cad în dubietate.

*

— Vai, vai invetătorule, dar nu ți-a fost rușine de ămeni să imbrăci șuba pe dos. Crede-mă a fost mirare, deorece n'ai fost beat !

— D'apoi că și d-nul părinte a imbrăcat în duminica trecută patrafirul pe dos. Să înțelege, acea n'a fost mirare, deore-ce ai fost beat.

*

— M'am foarte indignat asupra lui Grumazaș crēsnicul, i-am poruncit să smulgă buruienile de pre lângă biserică, și nu m-a ascultat. Ce să fac dară cu el ? séu îl bag în predică, séu îl ții din slujbă

— Ba, nu-i face nimic d-nule părinte, pentru-că după parerea mea mai bine-i, că nu a smult buruienile și să nu-l ții, decât să-l ții, și să-ți smulgă și barba.

*

— Câte clase ai absolvat d-ta invetătorule ?

— Eu cu ajutorul lui Dumnezeu *nici una*.

— Hahaha, mă bucur dară că ești asă de invetăat.

— D'apoi d-ta, câte n'ai absolvat ?

— Eu, cu ajutorul lui Dumnezeu *tôte*.

— Asădară nu-i mirare că te bucuri, pentru-că : *similis similiti gaudet*.

I N Ț A R I N Ă .

— Mă iartă bade Pascule, că am venit chiar în holda d-tale să culeg flori.

— O, nu face nimic acea domnișoră, barem nu trebuie să mă îngrijesc de ciuhă contra paserilor.

I N J O C.

— Domnișoră, a trecut o lună de când v'am cerut mâna. Fratele Laurentiu cade in desperare. Binevoiți deci, alegeți întră noi doi și ne dați respuns clar, ca se șcim de ce ne ținé.

— Mă iertați domnilor, dar eu mă țin de decisiunea conferinței din Sibiu, si rămân *passivă*.

F r i n t e l e f o n

— Alló!
— Aud!
— Cine-i? Tu ești bărbate?

— Eu, scumpa mea!
— Ce voiești?
— Nimic alta scumpa mea, decât că in urma unei telegrame primită acuma, trebué să călătoresc indata la betrânul Muki, că trage pe mórte. Până mâne dimineță nu cred să vin acasă. Nu ți-o fi urit singură?
— O sermanul ce Muki! Mai bine rămâni la el până poimâne séra, dóră'l vei scăpá de mórte.
— Mi sè pare muiere, că mai aud pe cineva acolo.
— Ba, nù! Numai Teodor a venit să mai vadă cum te afli și cum te simți?
— Chiar că mă simțesc c'am réu, abđic de călătorie. De loc merg acasă.

Datini și credințe populare.

Inainte de tóte trebue să ve spun, că eu sum membru al «societății científico- beletristico- naturalistico- filosofico- beutorico- iugâmătóre» din Dosul lumii. Acésta nu vi-o spun, ca dóră să mă laud, ci din acel simplu motiv, ca să mă înțelegeți, ce voiú țiece mai la vale. Lauda nu este proprietatea mea, căci eu spunédu-vé drept, nici n'am cu ce să mă laud, decât cu acea, că in decurs de 16. ani am șters de praf băncile școlelor țiec școlélor, pentrucă fiind eu ștudent fórte bun, am absolvat fiecare clasă in alt gimnasiu; ba și aceeaș clasă in mai multe gimnasii, de óre-ce eu am să'mi arét știința mea pretutindenea și tuturora — și in acest timp am învățat fórte bine agendele despărțământului penultim din titlul societății, și erá să fiu ales de președinte al despărțământului sus numit, de nu erá acoló unul cu nasul roșu. Nu erá el mai vèrsat decât mine in acel ram al artelor, ci numai nasul roșu i-a căștigat maioritarea. Așá-i! In ziua de astăzi nu se uită nime la merite, ci numai la nasurile roșii! Dar sperez, că cu timpul voiú căștiga și eu un nas roșu și atunci vai de președinte! Pun rămășag, că eu din o inghițitură svént 2 litre, și președintele nu póte decât una.

Dar la obiect. Am fost esmis din partea societății nóstre, ca să mă duc in satul Pretutindeni, și de acolo să culeg datini și credințe populare, cari șcuiu că contribuesc fórte mult la inaintarea științei nóstre. Étá câteva auđite dela baba Umblata din comuna Petrutindeni.

1. Descântecul de diochi.

Décá — țiece maica Umblata — să betejeșce la noi in comună cineva, indata trimit pre cineva la mine și me intrébă de sfat. Eu me informez, cine e morbos, ce-i, fată séu copil, bărbat séu nevéstă., moș séu babă? Dup á ce ajung la casa morbosului, purced in următórele chipuri:

a) decá e copil séu copilá in fașe, cer dela părinți un cocoș, o gaină, nișce óue, și mă fac, că murmur nișce cuvinte, despre cari nu știu, mai țiecu-le-a cineva in viétá, dau sfatul mamei, să-i dee țieță și mă depărtez cu darurile capé tate.

b) dacă e copil séu fétă până la 7. ani, atunci cer pe lângă celea de mai sus și puțină clisă și ceva brânză, apoi spun la părinți să nu'l bată, pentru că va sări de undeva să-și frângă capul, séu va sparge vr'un blid, olă etc. Apoi asiguréz părinții, că dé bună séma îi va trece, căci știu că morbul nu provine din altceva decât din mânia că l'au bătut părinții.

c) dacă e copil séu fată până la 12 ani, cer și niște bani, și spun parinților să nu'l trimită la școlă, că de sigur îi va trece.

d) dela 12 până la 18 ani e mai greu. Dacă respectivul séu respectiva e din Banat, (atunci: veți pre cei dela 18 ani până la căsătorie.) De e din alte părți, atunci ștudentul trebuie să capete bani, ca să-și petrecă, plugarul nu trebuie trimis la lucru, nu trebuie trimis la câmp să pazescă vite, trebuie lăsat să ia satul dea lungul, cu un cuvânt, toți și toate trebuie lăsați de Pflasterretteri.

e) dacă morbosul este dela 18 ani până la căsătorie. In acest cas cer și purcei și apoi proced cum urméză: dacă e fată și e séracă, îi fac apa de dragoste și îi descânt :

Plecat-a N. pre cale pre cărare
Prin satul nostru la vale,
Și acolo cu cin s'a întâlnit
Cu N. fiul codrilor, cel voinic
Cu sumănaș și cu opinci noi,
Tragënd după el de fune doi boi
Și dicea in fluera lui plângătoare
O doină tristă suspinătoare,
Și dicea doina așa de cu drag
De resună frunța in fag,
Și dicea doina așa de doios
De resună codrul in jos,
Și dicea doina așa de cu jale
De resună codrul in vale,
Și N. (fata) a stat in loc l'a privit
Și 'n inima-i un sémț s'a trezit
Și de-atunci casa, nu mai-i casă
Și de-atunci masa, nu mai-i masă,
Și de-atunci diua nu-i senină
Diua și nóptea ea tot suspină.
El s'a uitat mult timp la ea
Ea a gândit, că aspru-o privia.
N'a băgat sémă că 'n cóle mergënd
A țis din fluer mai tare plângënd.
Și el dragă ! crede-mi și el te iubește
Nu mai ai tu teamă ; el te fericește.
Eu descântătoare
Maica Maria lecuitóre
Mai vértos
Domnul Christos.

După aceste sum sigură de leac. La june îi spun, că fata îi iubește și el se vindecă. Bogatul și așa e sigur de iubire, deci puținé minciuni îmi trebuiesc. Pe aceștia îi pot vindeca fundamental, chiar inaintea altarului.

f) după căsătorie până la 40 ani. Când vr'un sociu se betejește, trebuie să-i spun, că celalalt e credincios, și el se vindecă.

g) Dela 40 ani până la mórte. Spun la cei tineri să deé celor bētrâni puțină răchie și leacul e gata.

Sateamul.

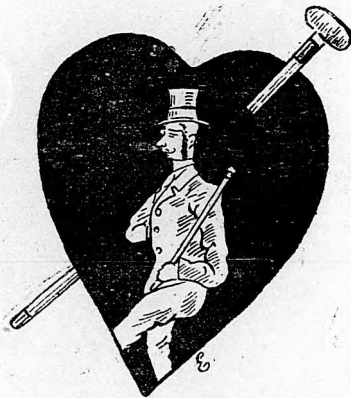
Minerva.

Plăcut e séra lină,
Cu el a conveni,
Când lumea se alină,
Și nime nu te ști.

Dnul Dr. Urzică.

(Despre lumea modernă)

In cele mai multe familii bărbatul e osëndit la »politica — pasivă.«

*

Noi bărbații moderni, pentru amorul fiitórelor nóstre neveste, le dăm in cambiu de-arëndul — cambiu.

*

Cărțile funduarie — după parerea mea — stau in cea mai strinsă legatură cu — »dreptul căsătoriei.«

*

Damele primesc foarte grațios asemănarea lor cătră
»flori«, dar fără de consecința naturală: *că se veș-*
tezesc.

*

Lacrimile femeilor sunt perle. Dar de câte ori —
perle false?!

*

Sărutarea furată e adese-ori fulger, urmat — *de*
trăsnet.

Marș jidovesc.

Aria: *Doi-didiridi-doi.*

Asta-i țără Vunguresc, doi, didiridi doi,
Unde vungarii traiesc, doi, didiridi doi;
Iar rumunii chinuesc, doi, didiridi doi,
Și jidanii poruncesc, doi, didiridi doi.

Vița nost cel jidovesc
Imbraca la port domnesc:
Cu cilindri și cu frac,
La rumuni remune — drac. . .

Vungur umbla petecit
Numai musteț și sucit;
Nu-i pasă de nimica,
Numai »csárdás« se jocă.

Noi traim ca și la raiu.
Rumun n'are nici malaiu;
Noi traim la lume albă,
Vungur n'are ce se muncă.

Noi ședem calar pe buți
Și la Vungurul cel tuți
Și la Rumun cel perduți
Dăm răchiu p'o bani bătuți.

Și la sat și la voraș
Noi jidanii comendaș,
Rumunoci și vunguroi
Jocă cum le țicem noi.

Noi jidani ședem la sat
Pună mo facem bogat,
Și-atunci facem ablegat
Ca se dăm la țără sfat.

Ai nost jidovesc limba
Noi de-aceam invoță,
Ca se șcim bine lătra,
Să putem bine șelă.

Rumunesc și vunguresc,
Invoțăm se sciu vorbesc
La Babeșul rumunești,
La Szapáry vungurești.

Ține Dómnă cum acum
Și dai véra prune bun,
Ca și facem răchiu mult
Și facem pe vungur tut.

Și la rumun credincios
Și lovam cujocul jos. . .
Și la sate mic și mari
Se fi jidovesc primari.

Și ne-ajute Dumneșo
Ca să fie ce vrem io,
Că din țără vunguresc
Să fi țără jidovesc.

Și rugați asta și voi
Rumunoci și vunguroi,
Că odată frați să fim,
Noi la voi tare iubim! . . .

Chind fi țera nost jidani
Dam răchiu fórá de bani. . .
De porție așteptam
Și pună la deuce an. . .

Noi breacă la voi cu frac,
La cape vost punem clac,
La picioré popuci noi.
Și haine . . . ce țipam noi.

Și le dam noi slujbe mari
Și la cal și la mogari;
Punem cioși cu plată bun
La răchiul cel de prun.

Noi nu luvam limba vost,
Fie rumun cine fost. . .
Voi vungur poți să vorbesc
Limba vost cel pásăresc.

C'a nost limba nii destul,
Și tor' avost fim satul,
Numai porci mulți să 'ngrășați
Pe răchiu la noi să dați.

Solomon König.

R A P O R T

(despre balul românesc din Oradea-mare, ținut în 22, Faur 1892.)

I.

Descrierea localității.

O sală de 8 kilometri lungă și 6 kilometri lată
în otelul »Arborele săc« din loc, împodobită cu un
gust bun de cătră însuși ospetarul don Csetibájo. Jur
în jur cu plante din Africa și cu bureți de cari nu
capeți minte.

II.

Scopul.

Venitul curat este destinat petru un român bun,
care șar documenta calitatea acésta prin atare atestat
dela dnul G. Moldovan séu de la dnul Gyurka Alexi

III.

Petrecerea.

La 9 ore séra erá sala de jos pânã la grindã umplutã de óspeți, cari incepurã danțul cu un pathos mare. Punct la 12 ore se jocã «Calușerul» de cãtrã 10 iuristi, anume :

1. Striți Ciripașul dela Buteni (vatav)
2. Isai Schidóla dela Pãncota.
3. Spiridon Muzgóva dela Ursad.
4. Flocea Motoiu dela Drautiu.
5. Pitie Lapte acru dela Satmariu.
5. Aureliu Gióba dela Baia-mare.
7. Parîngã Nascãrn dela Sasca rom.
8. Parîngã Wildvolohãu dela Maidan.
9. Miertan Șvêrlugã dela Oradea-mare.
10. Toma Flocea dela Selagiu.

Petrecerea a fost grandioasă, dar cã a fost curat românescã, acea . . . no, acea . . . nũ o putem deduce din «csárdás»-urile și din «hogy volt»-urile cele multe, numai de acolò, cã dupã statistica otelãrului au trecut 20 butóie de vin, 60 butóie de bere, și 100 butóie de palincã.

MONSTRONOMIE.

Kãrtie kotunyászkã gyin Bosznye, gyirept gyin Bánýdlukã in zrud fozzoldásului gyi komis și gyi lenúg.

Drãzsi mnyeí párincz.

Jertácsunye gyiptese nu vám szkrisz kãrtie gyikind ám kápátát poku péntrukã ám foszt táre betyág si csár kã murem gyi nu má támáduiem, ásá o foszt gyi binye gye áduk binye áminnye kãnd dupã lászãreã gyi kãrnye lunyi ám iesit lá mustrã nustyu kum, kum nu kãnd nyo komándãlit domnu filer bájfusz, Dumnyetã tãtã trebgye sze styi kã átuncs ásã gye iutye trãbã szecz ápucc puskã gye pá umer kum tyár treznyí ku tunu iãrã io prosztalãu gye minye mãm uitãt si o ieu zsoz, gyiptese csinsztitu filer áse mo ptyikurãt ku pátu puscsi kã tot szkintyei ám vãzut. Zicse kã gyi nu ioi dá si luj oricse gye imbukãt átuncs má ma'i nyetyezeszce iel pá minnye dãrcse dákã szá fumã kliszã si soldurile csele gye pork tri-

mãtyecz pá iele inkocse kãtã Bosznye si áse szuntyecz in posztu esel máre si me tyem kã tótye szor rincsezi táre máre bukurie nyo ázsunsz ámú nu gye mult kã nyo poruncsit gyelã impãráczie kã regementu noszt sze hhie mutãt czokumpok gye áics gyin Bosznye in Orãgyie, átuncs legolãb oi hhi si io mái aprope gye voi si gye ibovnyikã mnye Flóre numãí áceseã má gãtã kã nustyu kum mnyoi gyeszpãrczi gye drãguczãmny kãre ii áicse szluzsnyikã la domnu regemenczãrcz si ii táre invãczãtã ko foszt szobolyãnã aicse intro vingyiglẽu Zicse kã ie o vinyi ku minye pãnãn kapetũ lumi sze hhiu a drãkului gyi násduco ku minye kãí ta're hãrnyikã numã gye ás scsi gye bgyãtã Flare și ámú gingyeszce lã minye. Táre reu mãm gyiszãt ieri nãpnye kã Budai gyelã Csékã szo drãgosztit si czukãt ku Flare gyei kurgyã bãlile kãsikum o ám czukãt io kind ierãm ákãszã kilenesen szãrã kind ie mulzsã vácsile iãrã io trãzsem gyiczei și nu szugã, szpunyecz la Budai eselã szes grizsãszkã gyi klonez nu bolunzãszkã pá fãtã csejã. Io nustyu kum a'r putyã hhi áceseã bãgszãmã numã nui gyirept cse sze gyiszestve omu io nás kregye sze kutyeze domnu Budai a fáce áceseã kã io mãm rugãt kind ám rukulit gyi domnu Bandi sze áibã grizsã gye Flare mnye pãnã cse iesz io gyelã kotunye si iel mnyo fãgãduit kã sze nu má tyem kã dákã lo zápszã iel pá domnu Budai kotyilind pákolo átuncs il fleznyeszce pászãtã flit.

Kum vám szpusz poku lám kápátát csár kã mo tymnyit kãm binye numã o czãrã szkoverzile csele ku kurety szor kãm impuczit gyertãceseã pintrukã o foszt multã vreme pá postã pintrukã o rátãcsit pá lá czãrã muszkãnului si ásã o vinyit pá lá Kordãu pá lá Orãgyie si pá lá Butyepesye pãnã áics. O foszt poku kãm szpãrt si o hibãt gyin iel un czãmp gyi rãczã, io szokot kã ácsã lo szkosz si lo minkãt postãmestyeru gyin Kordãu pintrukã o foszt puszã styãmplã gyelã Kordãu pá pok.

Mnyãcz szkrisz kã kind szo toptyit nyãuã o foszt táre máre árviz si lá protupopu esel ku bãrbã szurã tótye boroshordãule gyin szinãskert lyo minãt ápã ásãi trãbã gyiptese no kumpãrãt pászãroju eselã gye Vulture, gye ábgye ácssept sze azsung in Orãgyie sze ved pászãroju alá mnyinunãt mnyi loi kumpãrã si io kã táre mult gyi risz fácese ápoi nui nyics kaszã ágyevãrãtã rumunyãszkã áceseã in kãre nu kãntã pászãroju alá.

Szkrieczim kind o hhi sorozãsu in kerũletu noszt csinye or mere lã sorozlãs, dá Nuczu todori kokãnului tãlhãru ál máre vinyito gyin tyemnyiczã szpunyeczã szinyetãtye si voie bunã gyelã minye kã io fãm foszt esel mái bun pretyen. mãcz szkrisz kã zsunyinkuczã mnye o fãtãt un bouk mnykucz kãcsor, grizsicz binye gye iel și kreãszkã sze hhie mái mulcz boi in szãt gyo mai rãmãsz kurãszte ar hhi binye szemí trimnyeczec si mie sze mink ku komis amu pocz trimnyetye iutye kã ám auzit in bildungiskólã kã ámu szo gãszit un mestyesug gyi pocz trimnyetye intro

csász lá Bosznyie. mestyesugu ála i tyilegraf. Inká numa vro dóuá tri száptámíny om hhí áics gyipt áceseá kít gyi kurénd ími mái trimetyecz átáre pokucz. Gye bánýisori gyipt kápu voszt și nu vâ zuitác.

Me intyin gye szinyetátýe si vâ poftyeszk plekácsunye buná gyin Bosznyiá ká si voi mie gyákászá. Holoszagoszolgájá.

Vászálika,
gyin regementu noszt.

Din elegiile dómnei Zamfira Vremeaveche.

Tare-i lumea blástemată,
Decând nu mai sum eu fată;
Nu mai am curtenitori
Ageri, sprinteni și ușori,
In cilindru 'ncilindrați
Și in fracuri infundați.

Bată-te Dđeu modă
De ce ești așa de șodă,
La tineri nu 'ngăduiești
S'ê mi vină pe la ferești
Să 'mi arunce un sărut
Pentru-amorul de demult.

Și bărbatul, bate'l Dómne
Nu mai eșe din salóne,
Să mérgă la cancelare,
Ca să pot eși călare
Pre cale prin pădurița,
Sê 'mi mai stêmpêr cé gurița,

Printre brađii din ulița.
Merge-un tiner cu-o fetița,
Sê sărută cu foc mult,
Eu plângênd stau și-i ascult
Și 'n mine 'mi đic intristată:
„Acum aș șei să fiu fată.“

Tinerii degeneréză
Și s'a scărit a lor vađă.
In vremile de demult
Me rogau șópte s'ascult;
Ađi, de geabă-i rog s'asculte
Ale mele plângeru multe.

Dr. Schintescu.

BIBLIOTECA „VULTURULUI“ PONOSLU.

Alduite d-nule Vladica!

Tumma inai alaltă-ieri trecui de 70 de ani, și asta încă n'am mai pațito să sê întêmples cu mine o întêmplesare așa de istorică cum so istoricit acuma întêmplesuse o pațanie șodă. Eu, mē rog la domnū. am fost dascăl multă vreme, și . . . și . . . mē iartă d-nule că'mi rușine sê-ți spun ce am pățit, lasă că ții spune de alta dată întrē patru ochi.

Aplecăciune la mariata
Cornea Indreiu (Șvortiu).

ATESTAT DE PAUPERTATE.

Noi spunem la tótă lumea, că dumnealui cu numele Istratie nui ceva bogatan. Are, are, nu đicem noi tumna că n'are ceva, dar și aceia-i intabulată de domnișorul fișcalăs. Banișori încă n'are, pentru-că pa banii ce io capatat la secere la Simtana șo cumpêrat o patru părechi de opinci, apoi io mai rēmas 6 bancute din care 2 zloți de argint io furat dela el feciorul seu Ilie, iară pa ceialaltți patru ni-o plățit nóua aldămas pentru atestat. Dert'acea să facă bine domnu protupop sê margă la vladica sê vorbască cu el dóra i-ar inchepe feciorul Ilie in preparandie sê facem din el fișcalăs.

Dumneđo v'alduiască.

Mnyercsá Iszpász (gușetū)

birău de frunte.

Angyel Trucz

Șerb Codrat m. p.

mărturii și ómeni la

cari nu le place

vinarsul.

Alexa Iov (huha)

kisbirău.

Gyulá Zárándi (priculiciū)

notarás.

➡ O vorbă seriósă. ➡

Deóre-ce sê apropie finea guartului prim, sunt rogați toți a ceia on. domni, cari au binevoi' a ne primi fóia, sê binevoiască a ne trãmite abonamentele.

Aducem tot-odată la cunoșciintă, căci aceia on. domni, cari ne-au partinit întreprinderea dela inceput, pe simestrul II. vor primi fóia cu un preț fôrte moderat.

cu stimă distinsă
Redacțiunea.

Poșta redacțiunei.

J. B. (Mărăuș). Am primit. Salutare! — **A. P.** (Szatmár). In numărul viitor. Salutare! — **C. R.** (Bistrița). Nu le putem folosi, deóre-ce nū voim a atinge personalități. — **P. C.** (Orsova). Am primit. Multămită și salutare! — **Cocostergu** (Oradea-mare). Te rog a-mi trãmite mai de timpuriu. Salutare! — **S. P.** (Brașov). Călătoria-mi propusă mi-a impededato gravul morb, in care sufêr de presinte pe pat. Așadară, de vom trăi, la primavêră voiu merge. Salutare! — **T. N.** (Monesă). Numêrul lipsit, 'ți l'am espedat. Salutare! — **L.** (Kerek). Am primit, multămită și salutare! — **J. S.** (Elisabetopole). Ți-a mers epistolă. — **P.** (Coroiu) Am primit, multămes. Salutare! — **J. P.** (Coroiu) In numărul viitor va aparé

DUTKAY și UFERBACH

neguțatorie de specialități

Oradea-mare (Olosig, piața Bémer)

lângă podul cel mic.

Recomandă mult on. public depositul
lor mare de *tee, rum și tot felii de vinuri*
interne și externe,

precum și de

Cognacuri franceze și magiare,

maideparte

cea mai fină cafee de

Jamaica, Cuba, Ceylon, Java

și

Mocca

in prețuri foarte moderate.

Recomandă totodată și

bureți polonezi și tot felii de cașuri.

MARTIN BĂNĂȚI

rasier și friseriu

in

Oradea-mare (Nagy-Várad)

Strada principală (Fő-utca) visavi de
palatul Bartsch.

Are in deposit diferite

briciuri engleze, saponuri
de diferite mirosmi,

cari le recomandă dinpreună cu
parfumeria sa in grația și in partinirea publi-
cului român.

INTERESANT!

Cine a mai auzit de o așa lesnitate in
haine, ca și la **Stern Ignátz** (neguțator de
haine pe strada Arborelui-verde—Zöldfa-Utca).

Renumita neguțatorie de haine voeșce a atrage
atențiunea publicului român asupra sa, și vinde
hainele ca și când le-ar da de pomană.

Deci, pentru sprijinirea cea bună și reco-
mandă subscrierul depositul seu mare de ori
și ce pănuri și de tot felii de inbrăcăminte
bărbatești sau pruncești.

cu totă stima

Ignátz Stern

neguțator de haine in Nagyvárad
(Zöldfa-utca).

Otel și cafenea

Am onórea a înșciință onorab. public din
Biharia și Oradea-mare, că am inchiriat pe mai
mulți ani otelul Bucșányi, numit:

„OTEL NAȚIONAL“

Oradea-mare, strada Grădinei,
**cu 12 odăi pentru óspeti, cu cafenea și restau-
rațiune de verá și de iernă,**
pe care le-am arangiat conform trebuințelor
moderne.

Mulțumind on. public de increderea cu care
m'a onorat timp de mai mulți ani, îi cer sprin-
ginul și 'n viitor, servindu-i și de-acuma nainte
benturi bune,

bere Dreher de cea mai alésă
calitate, vinuri curate și mánčări
gustuóse.

Serv umilit

IOSIF SCHÜCH,

arendatorul «Otelului Național».

EUGENIU UNGÁR

mainainte

OTTO HÜGEL

librarie și neguțatorie

de

tot felii de papir.

Marele deposit a societății

„SFÂNTUL STEFAN“

(Strada principală, Fő-utca). Are in deposit

tot felii de

tipărituri biseroești și școlastice

rubricate după ordinațiunea

OFICIULUI DIECESAN.

și recomandă totodată și tipografia sa acce-

lerată, in care

invitări, bilete de intrare, cărți de visita,

orduri de dans,

precum și tot felii de tipărituri se pot

tipări intru'n timp foarte scurt și cu pre-

țuri foarte moderate.